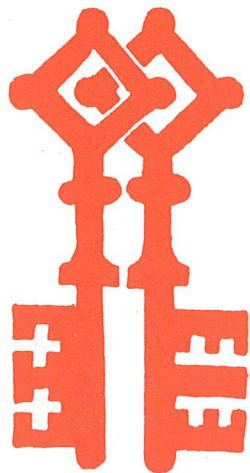
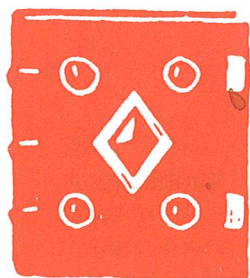

RE-FORMATIO

MEDDELELSER OM KIRKELIG FORNYELSE

5 / december 1999

ISSN 0903-6113

Jerusalem, häv upp din röst
Och, dotter Sion, fatta tröst.
Din Konnung kommer, och hans hand
Skall råda över alle land.

En sanningens och nådens tolk
Till världens konnungar och folk,
Han kommer, frid hans hälsning är,
Och kärleken hans spira bär.

Ett salighetens sändebud
Till jordens barn från jordens Gud,
Han kommer, hoppet foregår,
Och glädjen följer i hans spår.

All världen stämme upp med fröjd:
Pris vare Gud i himlens höjd!
Välsignad blive jordens krets
Och mänskän bättrad och tillfreds.

Fra Den Svenska Psalmboken nr.44.

VED ET JUBILÆUM I HERRENS HUS

Tanker over Salme 133 i anledning
af 25-årsdagen for Frede Møllers ordination i Viborg Domkirke.

Af pastor Peter Aage Bak, Olsker
Melodi: "Gak ud, min sjæl, betragt med Flid".

Hvor er det godt, når brødre bor
I samme hus, ved samme bord,
Og lever af det samme.
Forbundet i den Helligånd
Med kærlighedens bløde bånd
I kirkens fine ramme!

Dér flyder glædens olie ned
som Herrens nåde, dyb og bred,
der flyder ud til alle.
Som himlens dug en sommernat
På jorden, der var tør og mat,
Skal herligheden falde!

Hvor en af Herrens brødre bor
Og deler ud af livets ord
Med flid til menigheden,
Velsignelse skal strømme ned
Med liv og Jesu dybe fredag
for hele evigheden.

INKARNATIONENS MYSTERIUM OG ÅR 2000

Af pastor Terje Tønnessen, Norge
Lettere fordansket af Knud Christensen

Kirken skal nu i år 2000 fejre inkarnationens hellige og strålende mysterium, Kristi fødsel af Guds Moder, Maria. I lovsang, tilbedelse og frelsens stråleglans skal vi rejse os i Kristus og leve i et nådens jubelår. Og det har vi vist brug for. For livet går så hurtigt, tiden er så knap, og dagene er så korte.

Vi har en følelse af, at livet går i opløsning, forsvinder, smuldrer hen. Hvor blev de af, alle dagene, alle årene? Alle disse dage, som kom og gik, var det dem, der var livet? Dagene som forsvandt, før end de var kommet. Livet, som var forbi, før end det var begyndt. Meningen, der var mistet, før end den blev fundet. Kærligheden som døde, før end den var begyndt at spire. I en verden med så mange urolige, utilfredse folkemasser, ideologier som er i bevægelse, ondskab i fuld udfoldelse, søger mennesket. Gamle tanker lægges døde i jorden. Gamle sange synges ikke mere. De har ingen mening, De er tømt for indhold. Sekulariseringens fangearm når ind i alle hjørner og kroge. Modernitetens tolerance og relativisme gør mennesket ensom og forvirret. Nye

tanke tænkes, men viser sig at være tvetydige. De suger menneskefjendlige og livsfjendtlige holdninger til sig. Nye sange synges, men de er ofte fyldt til randen af mørkets kræfter og løgnens forførende grimasse. På en gammel udslidt jord leder mennesket efter mening, efter kærlighed, efter sig selv. Og i ugerne op til jul tilbydes det en gennemkommersialiseret pakkedløsning fra kapitalismens absurde verden. Der skal købes og spises og drikkes og gives gaver. Der skal danses og fråses. Der skal pyntes og vaskes. Der skal klædes på og klædes af. Der skal handles ind og handles ud. Der skal smiskes og smaskes og smæskes. Fra alle kanter glider kommersialismen imod os med sin rådne tandløse flirt og fortæller os, hvor dejlig og tilfredsstillende det er at tjene og dyrke og elske den lystige og lystne Mammon. Hvor henrivende dejligt det er at lade sig fylde med skinkesteg og bøffer og kalkun og lade sig fylde af sprit og øl og omgive sig med alverdens glitter og stads. Lige til man vakler. Falder i søvn. Dør. I synden. Som ikke er synd længer, ifølge vore dages fal-

ske profeter. For de falske profeter er synd aldrig synd. Det, som er synd for de falske profeter, er at sige, at noget er synd. Og de falskprofeter skal man høre på. De siger sandheden. Som løgn. Ustandselig.

En sådan verden, skulle man tro, var fortabt. Det er den da også, men ikke sådan som verden tror. At Gud skulle elske verden, sådan som Gud efter sit dybeste og inderste væsen elsker verden, det er ingen selvfølge og ingen nødvendig teologisk position. Det, som er teologisk selvfølge, bliver hurtigt ufarlig og uinteressant. Egentlig burde Gud afsky verden. Dybt og inderligt. For mennesket har umuliggjort sig selv, brutaliseret sig selv, demoniseret sig selv. Af alle væsener på denne klode, er der ingen, som er i stand til at udvise så megen ondskab mod sine artsfæller og mod andre levende skabninger, som mennesket. At Gud skulle elske en sådan manipulerende og uhåndterlig skabning, er ikke logisk, men noget, som ligner nådens under. At Gud selv – oven i købet – skulle blive en sådan skabning, er bogstavelig talt en anden verdens kærlighedens vovestykke. Selv om der efter sædvanlig menneskelig vurdering og småborgeskabets værdinormer, skulle være al mulig grund til at vende sig bort fra mennesket i væmmelse og afsky, så lader Gud sig undfange – i en jødisk kvinde. Medens der festes og svir-

res og hores og drikkes og bandes og lyves i nabohuse og hoteller og eneboliger og bloklejligheder over hele kloden, lader Gud sig føde, i en krybbe i en stald. Medens guder, som ikke er guder, dyrkes og æres og tilbedes, revner himmelen, og der høres barnegråd i Bethlehem. De guder, som menneskene dyrker, har øjne, men kan ikke se, de har øren, men kan ikke høre, de har mund, men kan ikke tale, de har muskler og skuldre og hænder, men kan ikke hjælpe. Stumme og blinde og døve og dumme sidder de der på de troner, som mennesker i deres indbildningskraft har skabt. Mennesket spejler sig selv i sine guder, guddommeliggør sig selv, og afhumaniserer derved det menneskelige i mennesket. Mennesket holder op med at være menneske, når det vil være Gud lig. Det er aldeles ubegribelig. Det er imod enhver anstændig moral og enhver religionsfilosofisk logik: Gud vil ind til mennesket. Gud vil derind, hvor mennesket lever, synder og bor. For Gud er ikke et menneske. Gud er Gud. Mange mennesker vil bort fra det sted, hvor mennesket bor. Mange mennesker har opgivet troen på mennesket og på menneskeheden, de foragter menneskene og de foragter sig selv. Men Gud vil bo der, hvor mennesket er. Fordi Gud elsker mennesket. Mennesket er skabningen over alle skabninger, men gør sig selv til den ringeste af alle skabninger, for-

di det umuliggør og umyndiggør og umenneskeliggør sig selv. Det gør mennesket i frihedens navn, som bliver tvangstankernes og tvangshandlingernes verden. Der kæmper mennesket imod mennesket. Synd er den mere eller mindre dresserede og raffinerede og blaserede tvangsneurose, som fører mennesker bort fra sig selv, bort fra andre og bort fra Gud. Der, hvor synden er stor, er følelsen af at være fremmed og ensom endnu større. Ingenting gør mennesket så fremmed for sig selv og så ensom i forhold til sig selv og andre, som synden. Syndens paradisis er menneskets selvvalgte eksistentielle fængsel. Ingen steder syndes der mere end i fortabelsen. I tid og i rum. Og ingen steder er der så megen ensomhed. Og så megen tomhed.

Kirken skal nu i år 2000 fejre inkarnationens hellige og strålende mysterium. Kristi fødsel. Frelsens mysterium er selve livets mysterium. Universet er i astronomisk forståelse faretruende og uimodståelig dejlig. I galaksernes mønstre, i stjernetagernes uendelighed, i de sorte hullers fascination, i den kosmiske brutalitets skræmmende skønhed, er der en kilde og en begyndelse og et centrum og et mål, som – utrolig nok – lader sig omforme til et lille menneskeligt foster, og som lader sig indhylde i en kvindes krop, i ni menneskelige jordiske måneder. Det er ikke til at

fatte med videnskabelige begrebsapparater og almindelig menneskelig fornuft. Jordiske forklaringsmodeller kan ikke begribe et sådant uhørt faktum. Det bliver for uhåndterlig, for ubegribelig, for umedgørlig. Mennesket søger kontrol, oversigt og overblik. Men her sker der noget, som er komplet ubegribeligt. Livet bag alt liv og bag alle liv, bliver liv. Selve kilden bag alle kilder, bliver synlig. Selve kærligheden bag al kærlighed bliver til at tage og føle på. Godheden lægges på bordet. Nåden bredes ud. Forsøningen distribueres. Freden globaliseres. Glæden internationaliseres. Venligheden breder sig ud som et blødt tæppe, hvorpå mennesker kan lægge sig ned og finde hvile. Himmelen folder sig ud og dækker jorden, uden at de som bor på den går til grunde. Gud lægger sig flad for mennesket. Giver mennesket ret. Giver mennesket ret til at være menneske. Solidariserer sig med det, forstår det, omfavner det, elsker det. Til døde. Ikke til menneskets død. Men til sin egen død. Han, som var til før al tid, Han, som er født i evigheden af Faderen uden mor, Han bliver født i tiden af sin mor uden en jordisk biologisk far. Forstå det hvem der kan! Gud af Gud, sand Gud af sand Gud, lys af lys, liv af liv, kærlighed af kærlighed, sandhed af sandhed. Forstå det hvem der kan! Jeg gentager: Forstå det hvem der kan! Kristus – den velsignede

jomfru Marias søn – “Han var i begyndelsen hos Gud. Alt er blevet til ved Ham, uden Ham blev ikke noget til af det, som er. I Ham var livet, og livet var menneskenes lys.” Kristus er Faderens ikonostas. Kristus er det kosmiske synlige billede, ikke af en upersonlig skræmmende urtidsmagt eller urhavsmagt eller af en primitiv naturreligiøs ide – men af Faderen. Ikke billedet af et indbildt væsen, en illusion, en fiktion, et menneskeskabt overvæsen, et gigantisk superego projiceret ind i den metafysiske verden, nødvendig for menneskets psyke af mentale og følelsesmæssige grunde. Nej, Kristus er et billede af Faderen, vor Far, som er i himmelen. Ikke vor stedfar, vor adoptivfar, vor fosterfar eller en kølig administrator eller en maskinmæssig terapeut, som ikke har andet at bestille end at tilgive, som Friedrich Nietzsche sagde, men vor Far. Vor Far, som er i himmelen. Som har skabt os, værner os og elsker os. Selv om det modsatte – for at sige det forsigtigt – havde været det mest nærliggende.

År 2000 er det år, hvor der vil blive krig og rygter om krig, folk vil rejse sig mod folk, og der vil blive jordskælv og hungersnød mange steder. Falske messiasser og falske profeter vil stå frem. Men – i Bethlehem hørtes der barnegråd. “Det sande lys, som lyser for hvert menneske, var ved at komme til verden.” Strå-

leglansen fra den himmelske herlighed eksploderede i glædens jubeldans og englekorets hymner. Det vældige kor begyndte at synge. Det kunne ikke lade være. Himmelsymfonikerne spillede op til jublende lovsangsdans. Den kosmiske balance blev genoprettet. Planeten jorden har fået en Frelser! Hele skaberværket med dyr og fugle og fisk og ørken og fjeldhøjder og skove og elve og skærgårde og insekter og græsstrå og lyngkvaste forløstes i lovsang den hellige nat, da Maria svøbte Ham og lagde Ham i en krybbe. For der var ikke rum for dem i herberget. Men der var rum for dem i blomsternes og i træernes saft, i blåmejsernes kvidren og i havets brusen. Der var rum for Ham i galaksernes uendelighed og i stjernetågernes skønhed og i solsystemets elegance. Der var rum for Ham i Marias hjerte. I hyrdernes urolige nysgerrighed. I en og anden bethlehemsborgers uforklarlige længsel. De kom til stalden. Der så de Maria og en lille dreng. En jødisk lille dreng. En jomfru med sin nyfødte Gud. De så det som i et spejl, og de så ikke sig selv i spejlet, som de var vant til. De så Gud. Ikke i spejlet. Men i stalden. “Og Ordet blev kød og tog bolig blandt os, og vi så Hans herlighed, en herlighed, som den enbårne Søn har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.” Gud inkarnerer sig, eucharisterer sig, sakramentaliserer sig, ofrer sig.

Gud sakraliserer sig i den skabte, sårede, forurenede verden. Han binder sig til menneskets begrænsninger og til menneskets forgængelighed. Han underlægger sig naturlove og biologiske strukturer. Han lader det menneskelige blod strømme i sine årer. Han lader den oxygenbetingede pustemekanisme fungere i sig, som et lille nyfødt foster. Han lader sig binde fast til menneskene ved navlestrengen. Han bevæger sig i vand og blod under Marias bankende hjerte. Her er der ikke tale om luftig dannet metafysik og storlået religiøs retorik. Her er der tale om blod og vand, ben og sener, næringsbehov og fødselsskrig. Han burde været blevet en, der bebrejdede, men Han blev en beboer. Han burde skælde og smælde, som vi er vant til at fædre gør engang imellem, men Han ofrede sin Søn på korset og lader straffen ramme Ham. Ikke os. Han eucharisterer sig selv og lader brød og vin blive Kristi legeme og blod. Hver dag på alteret. Han har ikke tænkt sig at forlade os. Han tager bolig blandt os. Han berører vore liv. Han kærtegner vore drømme. Han stimulerer vore tanker. Nåden og sandheden synliggøres, menneskeliggøres, så vi kan smage den, kende den, lugte til den, blive eet med den. Johannes Døberen skriger og råber og ter sig og opfører en guddommelig provokerende krigsdans, i åndskampens hede, til ære for sin Frelser og forkyn-

der: “Se, der er Guds Lam, som bærer verdens synd.” Jødedommens gamle pagt smuldrer hen og opløses og opfyldes i stråleglansen fra Marias søn. Moses var stor. Du gode verden hvor var Moses stor! Jøderne havde ikke hørt om nogen, der var større. Men han havde sin tid og sine bud. Det mosaiske mønster peger ikke på sig selv, det peger ud over sig selv. Rigid religiøsitet med sine stressede regler og love har ikke sit mål i pedanteriet og i det dannede borgerskabs pikerede og snusfornuftige moral. Den har sit mål i det forsoningens korsoffer, som blev bragt på det ypperstepræstelige sted, Golgata, i Det Aller Helligste – der hvor Skaberen soner skabningens synd.

Ypperstepræsten, patriarken, metropolitten, biskoppen, præsten, diakonen Jesus Messias Kristus lægger sig flad for Faderens dom og menneskets synd – på det himmelske alter og soner verdens synd. På det ypperstepræstelige alter ofrer ypperstepræsten sig selv. Ikonostasen brænder i ilden. Korset står i fyr og flamme. Kristus dømmes. Kristus ikonoserer sig på korset og afdækker frelsens mysterium. Marias søn er vor Frelser. Jøden Jesus er Israels Messias. Verden er som født på ny. Syndfloden, som engang skyllede ud over jorden, er ikke længere den eneste flod, som flyder blandt menneskene. Nu rinder også nådestrømmen. Nu sakramentalise-

res vand og vin og brød, ja hele skaberværket. Nu tændes røgelseskarrerne. Nu flyder bønnen i en jævn strøm fra skabningen. Bønnemønsteret bliver en naturlig måde at trække været på, ikke et manisk ritual. Der er ingen undskyldning for ikke at lade sig skylle med af den guddommelige kilde, som nu løber og fosser gennem verden. Maria rejser sig, i sin kvindelighed og femininitet, og hylder og priser i stråleglans og nådeskrud, sin søn og sin Gud. Maria er Guds mor og altid jomfru. Maria er Kirken, sådan som hun skal være, og sådan som hun skal blive i den himmelske herlighed. Maria og Kirken er søstre, nærmest tvillingsøstre. De er jomfru, mor og brud. I lydighed, renhed og hellighed skal vi nu leve vore liv. Under frelsens rammevilkår og tilpasset nådens mønster. Inkarnationens mysterium tvinger os til at tage jorden og alt jordisk alvorligt og til at elske vore nedslidte og kæmpende medmennesker. Kan Gud elske menneskene, så kan vi også! I forsoningens og salighedens blomstereng skal vi leve vore liv og udnytte vore dage. Vi skal knytte fredens bånd. Vi skal løfte vore

hænder. Kærligheden skal inkarneres i vore liv. Nåden skal være synlig i vore blikke. Himmelretningen skal tydeliggøres i vore skridt. Forsoningen skal være ekkoet af vore ord. For: "Det sande lys, som oplyser hvert menneske, var ved at komme til verden." "Og Ordet blev kød og tog bolig blandt os, og vi så Hans herlighed, en herlighed, som den enbårne Søn har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed." Kan vi andet i år 2000 end at juble og bringe evangeliet ud i alle retninger? Kan vi andet i år 2000 end lave en nådens sti, så mennesker kan finde hjem? Kan vi andet i år 2000 end at markere en frelsens vej gennem denne verdens vildmark? Kan vi andet i år 2000 end at elske – efter at vi har knælet ved krybben i stalden? Kan vi andet i år 2000 end at se mennesket – efter at vi har set Gud? Lad os i inderlig glæde, jubel og taknemmelighed tilbede og op-høje - Faderen og Sønnen og Helligånden – Den Alene Hellige og Ubeskrivelige, Den Væsensene og Udelelige Treenighed, som i begyndelsen så nu og altid og i al evighed. Amen. Halleluja. Amen.

Re-formatios redaktør har henvendt sig til alle præste-medlemmer af Fællesskabet Kirkelig Fornyelse for at få deres prædiken til 1. Søndag i Advent 1999. I dette nummer bringes nogle af dem. Resten kommer i næste nummer.

PRÆDIKEN

til Første Søndag i Advent
holdt i Povls Kirke på Bornholm
af pastor Lars Jensen.

Salmer: 66-59-71-62-365-72

Vi nærmer os Julen 1999 – og dermed også Nytår 2000. Kalenderen viser os det – talrige indslag i medierne og reklamerne, vi får ind ad døren, gør deres til, at der ikke er stor fare for, at vi skulle gå hen og overse dette faktum. Dagligt bliver vi påmindet om det – og det vil sikkert ikke blive mindre efterhånden, som vi kommer ind i december måned.

For i det Nytår, vi går ind i om en god måneds tid, skrifter årtallet med hele fire cifre – et Årtusindskifte – Millenium, som der står skrevet mange steder.

Et kalenderfænomen – ja. Og alligevel bliver de fleste af os let grebet af en følelse af at opleve noget enestående: Det er jo kun de færreste generationer givet at opleve et sådant kalenderskifte – hele 1000 år er det siden, det sidst hændte!

Og med følelsen af det enestående følger let også spænding – eller direkte ængstelse: Hvad vil det nye år – og det nye årtusinde bringe?

Søger vi efter svar – i os selv eller i den verden, der omgiver os, finder vi ikke svar. Allerhøjest svævende og usikre formodninger. Men ét sted er der svar: I Kirkens rum, hvor Kirkens Herre taler!

De oplevede det i deres Guds-hus, indbyggerne i Nazaret, den dag, vi netop har hørt om. Jesus var efter sædvane gået ind i synagogen på den ugentlige helligdag. Han læste for dem af Den Hellige Skrifs ord om et godt budskab til fattige, og om et nådeår fra Herren. Og som han stod iblandt dem, forkyndte han: "I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse."

I dag, hvor vi på helligdagen er samlet til gudstjeneste i Guds hus, vil Jesus Kristus sige det samme til hver eneste af os! Nu sker det virkelig afgørende – det, der er enestående og afgørende i en langt dybere og sandere og vidunderlig forstand: Gud taler, henvender sig til sin skabning – henvender sig til dig for at give dig del i sin Virkelighed, sin Sandhed og sin Frelse! Med Jesus har Gud grebet ind og udråbt et Nådeår med frihed for fanger; frihed for syndens og skyldens

bånd; frihed til en ny begyndelse sammen med ham, der skabte os. Den dag i Nazaret trådte Jesus frem til den gerning, der førte ham til Jerusalem, til døden på korset Langfredag og til Opstandelsen Påskemorgen. Han døde og opstod for at frelse os og give os del i Guds nådeår. Og gennem Evangeliets ord og sakramenternes gaver kommer han i dag lige så virkelig til os. Han er her virkelig! Han vil være også din og min Herre og Frelser. Han, som kom til dig i dåben, vil følge dig og bære dig – også ind i en ukendt fremtid. Det vil han sige til dig på Kirkens Nytårsdag, ved indledningen til Kirkens Kirkeår, som begynder i dag, en måned før det borgerlige Nytår. Og så vil han tage dig ved hånden og dag for dag lede dig og gennem Kirkeårets mosaik undervise, styrke, trøste og formane dig, så du ser dit liv i Guds ordets lys. Da Jesus talte i sin hjembys synagoge den dag, blev han til at begynde med modtaget med begejstring. "Alle gav de ham deres bifald og undrede sig over de nådefulde ord, som udgik af hans mund."

Men siden lagde begejstringen sig, og hjerter og sind lukkede sig. Det var som når man i en varm sommer-tørke væder den tørre jord. Til at begynde med tager jorden vandet til sig, men

hurtigt løber vandet bare væk. "Alle i synagogen blev ude af sig selv af raseri ... de sprang op, jog ham ud af deres by og drev ham hen til kanten af det bjerg, deres by var bygget på, for at styrte ham ned."

En dyb alvor ligger der i disse ord. Gennem dem lyder der en sørgmodig stemmes spørgsmål – en stemme, der fuld af kærlighed spørger hver enkelt af os: Elsker du mig? Får jeg lov at være din Frelser – og dermed også din Herre? "Men han banede sig vej imellem dem og gik." Jesus forlod dem. Det er vantroens tragiske skæbne.

Men: I dag er Han her virkelig iblandt os for at give os del i det rige, der vil blive synligt, når Jesus kommer igen – det nådeår, der vil vare i al evighed! Indtil da får vi lov at leve i det nådeår, Gud rækker os igennem sin Kirke, hvor han over hver ny dag skriver overskriften: Syndernes forladelse for Jesu skyld!

Hvordan Nytåret, der begynder om en måneds tid, vil forme sig, ude i den store verden eller i dit og mit liv, ved vi ikke. Men Kirkeåret, vi i dag begynder på, og som vil lede os ind i det nye Årtusinde – dét kender vi, dét ved vi, hvad vil bringe os. Det vil tage os ved hånden og i Guds ords lys lede os ind i en ukendt fremtid på en grund, der er fast og sikker og urokkelig – og som aldrig nogensinde vil svigte: Guds ords løfter – Evangeliets budskab om Jesus Kristus! Det er det samme som den dag i Nazaret, og som

har lydt i den kristen Kirke op igennem alle århundrederne; som lød ved sidste årtusindskifte, og som også vil lyde og være til at stole på for os – i 1999 og i 2000.

Og så til sidst nogle ord af Biskop D.G. Monrad, skrevet op til 1. Søndag i Advent: "Læg mærke til forskellen mellem et nyt borgerligt og et nyt kirkeligt år. Det borgerlige nytår – der er ingen, der ved, hvad det vil bringe os; det gemmer måske i sit skød sorg og kummer, sygdom og elendighed, eller det gemmer måske glæde, velvære og megen lykke. Ingen ved det, og ingen kan sige det; men det ved vi, og det kan vi

sige, at Kirkeåret ikke bringer os andet end glæde. Kommer borgeråret med lykke, så træder Kirkeåret til og lærer os at tage mod lykken som en gave af den himmelske Faders hånd; det helliggør og indvier glæden over lykken og gør den til en glæde over Gud. Kommer borgeråret med sorg og jammer, så træder Kirkeåret til med sin trøst, lærer os at bøje vort sind under Guds tilskikkelse og bede "Fader ske ikke min, men din vilje."

Kommer borgeråret med synd, så kommer Kirkeåret med nåde."

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen således også nu og altid og i al evighed. Amen.

PRÆDIKEN

holdt første Søndag i Advent 1999

i Nørhå Kirke

af pastor Hans Oluf Madsen

Salmer: 66-61v.6-8. – 71- 60 – 382

Intet årsskifte i mands minde har i den grad optaget sindene og været genstand for opmærksomhed og omtale som dette, der forestår om en måneds tid, årsskiftet mellem 1999 og 2000! Naturligvis fordi dette årsskifte også er et århundredskifte, ja mere end det: et årtusindskifte! At det så rent matematisk måske først er næste gang, altså ved årsskiftet mellem 2000 og 2001, at århundredskiftet og årtusindskiftet i virkeligheden finder

sted, er en anden sag, som vi lige så godt kan se bort fra – forsøg på at gøre opmærksom på denne problematik er fuldstændig druknet i jubelen (eller frygten) over nu i det kommende årsskifte også at skifte århundrede og årtusinde! Sandt er det jo da i hvert fald også, at vi i kalenderen går fra et 1-tal og tre 9-taller til et 2-tal og tre 0-er, en markant forandring, der allerede i nogen tid har fremkaldt de forskellige reaktioner – lige fra frygten for,

at samfundet bryder sammen nytårsnat, fordi computerne ikke skulle kunne klare denne talforandring, til de mere eller mindre hysteriske, næsten apokalyptiske forventninger, der er i visse kredse næres til netop dette årsskifte eller tiden omkring det! Og hvorom alting er: Det kommende årsskifte om en måneds tid vil blive fejret med en virak og festivitas, som aldrig noget årsskifte nogensinde er blevet fejret! Selv om det, når det kommer til stykket, jo i virkeligheden er et årsskifte som ethvert andet, hvor verden formodentlig er den samme, og vi selv er de samme – både før og efter!

Men hvorfor nu al denne tale om årsskiftet her en måneds tid før, det går løs? Jo, for simpelthen i al stilfærdighed at gøre opmærksom på, at vi allerede i dag, her på denne søndag, den 28. november og 1. Søndag i Advent, fejrer et årsskifte, et Nytår! Ikke kalenderårsskiftet og kalendernytåret – det er jo altså først om en måned, natten mellem den 31. december og den 1. januar, natten mellem år 1999 og år 2000, natten mellem det 20. og det 21. århundrede, natten mellem det 2. og det 3. årtusinde! Men kirkeårsskiftet og Kirkens Nytår, skiftet fra det gamle kirkeår til det nye kirkeår, som begynder netop i dag – og som altså denne gang kommer til at ligge i to århundreder og to årtusinder, idet vi tager hul på det her en måned før, vi i den almindelige kalen-

der går ind i det nye år, det nye århundrede og det nye årtusinde, hvor størstedelen af dette kirkeår så kommer til at ligge!

I Kirkens kalender følger vi altså ikke helt den almindelige kalender, men begynder lidt før, sådan at vi fejrer Kirkens Nytår allerede i dag på 1. Søndag i Advent – fordi vi skal have Julens forberedelsestis, Adventstiden, med som kirkeårets indledning.

Men fælles for de to slags år – kalenderåret og kirkeåret – er jo, at de afløser hinanden. Det ene år afløses af det andet. Sådan er det med kalenderåret om en måneds tid. Og sådan er det med kirkeåret, vi begynder i dag – det kirkeår, der er Guds nådeår og bringer os Evangeliets fortælling om Guds Søn, Jesus Kristus, og frelsen i Ham for os syndige mennesker. Det er pludselig nyt igen, kirkeåret – og vi hører nu fortællingen om Jesus Kristus forfra.

Men er det nødvendigt, at det skal være sådan? Behøver kirkeåret egentlig at slutte, og behøver et nyt kirkeår at begynde? Kunne det hele ikke bare fortsætte som én lang fortløbende fortælling?

Nej, det kan det ikke – det vil være en helt umulig tanke. For selv om kirkeåret og kalenderåret ikke falder nøjagtig sammen, så er kirkeåret dog knyttet til kalenderårets gang i en sådan grad, at de må følges nogenlunde ad, hvis ikke kirkeåret

skal blive noget luftigt noget uden for den verden, vi kender, uden for den livsrytme og årsrytme, der udmåler vor livstid og med fødselsdage og fødselsår hjælper os til at holde rede på nye generationer, som kommer til, og som ikke bare kan dumpe ind i en fortælling, der er i gang – de skal også have lejlighed til at høre med fra begyndelsen, ligesom vi voksne skal have lejlighed til at høre det igen.

Hvis vi virkelig sagde: “Lad bare det gamle kirkeår fortsætte, der er ingen grund til at begynde på et nyt!” så ville vi ikke blot miste vor tidsfornemmelse, så ville vi også stå i fare for at gøre Evangeliet om Jesus af Nazaret til en gammel historie, der ikke vedrører vort liv i dag – og dermed ville vi berøve dette Evangelium dets jordforbindelse, ja faktisk fordunkle selve inkarnationens virkelighed, at Guds Søn og Guds frelse med Ham kom og kommer helt ind i vort liv og vor historie!

Derfor er kirkeåret sat ind i vort almindelige år og følger det, selv om det ikke helt falder sammen med det. Netop fordi Guds nådeår med Guds frelse i Kristus er sat ind i vor almindelige menneskelige tilværelse og kommer til os dér og skænkes til os dér!

Så er da Kirkens Nytår, 1. Søndag i Advent, en stor og festlig proklamation af, at Evangeliet om Gud, der blev menneske i Jesus, født i

Betlehem, ikke er en gammel overstået historie, men en ny fortælling om det forestående, om det, der skal komme – ordet “advent” betyder jo netop “komme”, Jesu Kristi komme, det at Han kommer til os! Og så er det ikke bare fortid, så er det nutid, så er det dagen i dag! Ja, så er det din og min dag i dag, at Guds nådeår kommer til!

Og nu er det her jo ikke bare noget teoretisk snak, men det er noget, vi alle kender til. hvad nu, hvis vi sagde, at vi ikke behøvede nogen adventskrans i år, for det havde vi sidste år, så må det være nok! Men sådan ville vi jo aldrig finde på at sige! Det forunderlige er, at adventskransen er lige ny hvert år, fordi den er med til at vis os, hvor tæt vi er på det, som kommer: nemlig Julens højtid, der forkynder os den store glæde, som skal være for hele folket!

Den glæde tager vi til os allerede her fra Adventstidens begyndelse, hvor vi hører, at Jesus Kristus kommer – og kommer netop til os! Den glæde tager vi til os og giver os ind under – også selv om de fortællinger, der hører Adventstiden til, godt og grundigt rammer en pæl gennem al den falske juleidyl, som vi jo godt inderst inde ved ikke hører nogen steder hjemme, ikke engang i Julen!

Det begynder i dag, hvor vi hører om, hvor rasende tilhørerne bliver, efter at Jesus har talt i synagogen i

Nazaret, hvor Han var vokset op. De fører Ham hen til kanten af det bjerg, byen er bygget på, for at styrte Ham ned og slå Ham ihjel. Men Han går sin vej.

Jamen, hvad havde Han dog gjort, siden det kunne fremkalde en så voldsom reaktion fra hans egne bysbørn? De var jo ellers meget optaget af det, Han sagde, så snart Han begyndte at læse fra profeten Esajas, som de elskede frem for nogen. "Herrens Ånd er over mig" – læste Jesus fra Esajas' Bog – "fordi Han salvede mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige, for at udråbe frigivelse for fanger og syn til blinde, for at sætte fortrykte i frihed, for at udråbe et nådeår fra Herren!"

Jesus kunne ikke have valgt nogen bedre tekst at læse for sine tilhørere i Nazarets synagoge. De elskede disse ord og kunne dem udenad, ligesom vi næsten kan juleevangeliet's ord udenad. Ja, så kendt og elsket var den tekst, Jesus læste. Den handlede om alt det, de levede i: forventningerne om, at engang skulle befrielsen komme, engang skulle livet blive nyt, engang skulle fjenderne fordrives og fangerne sættes i frihed! Var der noget, der kunne opmuntre folk i det af romerne besatte Israel, så var det disse ord – som de kendte så godt! Derfor blev de rasende på Ham! Men da Jesus mærkede deres modvilje og skepsis, siger Han, at Han ikke vil

fjerne den ved at gøre undere, som de har hørt, Han har gjort i Kaper-naum – for Jesus brugte aldrig sin guddomsmagt til at argumentere og overbevise med, men til at hjælpe med! Han fortalte derimod to beretninger fra Det gamle Testamente, som de kendte og var fortrolige med: om en hedningekvinde i Sarepta i Sidons land, der i profeten Elias' dage under en forfærdelig hungersnød blev hjulpet, så melet i krukken og olien i kruset aldrig slap op, og om Na'aman fra Syrien, altså også en hedning, der på profeten Elisas' tid blev helbredt for sin spedalskhed.

Sådan, sagde Jesus, er Guds nådeår! Han hjælper, hvem Han vil, og når Han vil! Fromme og retskafne jøder har ikke monopol på Guds nådeår – og fromme og retskafne kristne for den sags skyld heller ikke! For fortællingen her er jo ikke først og fremmest en gammel historie, men en fortælling, der er helt nutidig, hver gang den lyder, og altså også, når den lyder til os her i dag!

At nådeåret er for de uværdige, og at nådeåret er i dag, får tilhørerne i synagogen til at rejse sig i raseri mod Jesus. De bliver forargede over det, de hører – ligesom mange bliver forargede i dag, når Evangeliet om Guds nådeår i Jesus Kristus lyder! Intet er nemlig mere forargende end Evangeliet's budskab om Guds uforskyldte nåde mod fortabte

syndere for Kristi skyld alene og Evangeliet's evige nutid, dets tale om i dag, der både afskærer al tanke om at gøre sig fortjent til Guds frelse og afskærer al fortid som død og glemt og gør al fremtid helt ligegyldig. Evangeliet om Jesus Kristus og Hans gerning for os i sit liv, sin død og opstandelse giver os ikke lov til at blive hængende i fortiden eller til at flygte ind i fremtiden i håbet om, at det bliver bedre dér! Kort sagt: Evangeliet giver os ikke lov til at være andre steder end dér, hvor vi i Dåbens pagt under Guds nådige til-sagn om syndernes forladelse er nu – for det er dér, vi skal leve og møde vor næste, som har brug for os nu, det er dér, Guds nådeår er!

Om nådeåret fra Gud sang vi i den første salme, at lyset kom til mørket Julenat, at livet sejrede over døden Påskemorgen, og at Guds kraft på Pinsedagen steg ned til vor skrøbelighed, ned til vort liv i denne verden. Og så sang vi om, at alt dét – Kirkeårets store afgørende begivenheder – nu bringer os glæde hver Herrens dag, i hver søndags gudstjeneste, hvor Herrens ord og sakramenter bringer Guds nådeår til os! Så er dagen i dag da en del af Guds nådeår med Guds frelse i Kristus, som Han skænker os, ikke fordi vi er gode og har fortjent det, men netop af nåde, fordi vi for Kristi skyld alene er Guds elskede børn

– hvad der også er den hellige Dåbs dybe indhold og virkelighed, den hellige Dåb, som også du og jeg har modtaget og må have lov at leve i og glæde os over!

Men hvad så med Advent, det, der skal komme? Hvorfor skal vi vente på noget, når det er kommet og kommer til os nu? Hvorfor skal vi vente på noget, når det hedder i dag? Det skal vi, for når dagen i dag er god nok, så god, at vi ikke behøver at længes bort fra den, så bliver dagen i dag fyldt med forventningens glæde! Dagen i dag bliver dobbelt så god, fordi det, vi forventer og glæder os til, giver den fylde og kaster glans over den! Børnene, der med stigende forventning hver dag i december åbner en låge i julekalenderen, de oplever som ingen andre, at hver dag har fylde og glans på grund af det, der skal komme! Dén forventning er det, vi begynder vort kirkeår med hver gang, også i år, hvor det nye kirkeår rækker ind i det næste århundrede og det næste årtusinde, men hvor det er det samme Guds nådeår, der er tale om, Guds nådeår med al Guds frelse i Jesus Kristus til os her i denne verden! Og derfor sang vi med fortrøstning og glæde: Herrens år med vor Guds velbehag nu bringer os glæde hver Herrens dag! Amen.

PRÆDIKEN

holdt i Frederikssund Kirke
først Søndag i Advent 1999
af pastor Knud Christensen.
Salmer: 72-62-344-73-60-66.

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

Når verden beslutter, at sådan er det! så kommer Kirken normalt hoppende bag efter og siger: jamen det er fuldstændig rigtigt, det skal vi nok rette os efter. Men det sker altså også, at Kirken er forud for sin tid. Det er den bl.a. i dag. Kirkens nye år begynder ikke den 1. januar, men første søndag i Advent. Så det der vældige verden har besluttet skal ske i natten mellem den 31. december 1999 og den 1. januar 2000, det sker nu hos os. Vi begynder det nye århundrede og det nye årtusinde i dag.

Og den verden, som jeg taler om, det er ikke planterens eller dyrenes verden, men det er menneskenes verden, mennesker af kød og blod og sjæl og ånd. Så i stedet for at bruge ordet "verden" vil jeg nu bruge ordet "menneske". Mennesket har besluttet, at der er noget, der skal fejres den 31. december 1999. Men hvad er det, der skal fejres? Indtil nu er der kun én ting, jeg har fået øje på, at det drejer sig om, og

det er overgangen fra én dato til en anden. Men årsagen, grunden til denne overgang fra den ene dag til den anden i kalenderen, den nævnes slet ikke. Hvorfor er vi i 1999? Det er der ingen, der ved noget om eller taler om. Der er en historisk person, der glimrer ved sit fravær. Det sker da, at vi fejrer en historisk persons fødselsdag eller dødsdag og skriver artikler om vedkommende, og når Dronning Margrethe om nogle måneder skal fejre sin 60 års fødselsdag, så vil der være både billeder og artikler i bladene og fjernsynssendelser om hende. Men i overgangen fra det ene årtusinde til det andet er der ikke et ord om Jesus.

Det kan skyldes to ting hos mennesket. Det kan have fortrængt ham i den indre bevidsthed. Mennesket ved godt, at det er hans fødselsdag, der skal fejres, men det skubber det væk. En anden mulighed er den, at mennesket simpelt hen har glemt ham. Det er parat til at holde en stor fest, men det ved ikke hvorfor.

Det er ikke godt for et menneske at leve i fortrængninger. Det kan man

blive syg af både på legeme og sjæl. Det er heller ikke godt for et menneske at miste hukommelsen. Et menneske, der vil holde en stor fest uden at vide hvorfor, i et sådant menneskes liv er der ingen sammenhæng.

Hvis nu min vurdering af mennesket er rigtig: der er noget, det fortrænger og det har ingen hukommelse, så ved jeg ikke om I kan se, at så er der et andet menneske, der har store vanskeligheder liggende foran sig, nemlig Kirken, thi ligesom jeg kan kalde verden for "mennesket", således kan jeg også kalde Kirken for "mennesket", for Kirken er et legeme med mange lemmer, og disse lemmer er mennesker. Kirken er Kristi legeme på jorden. Og det menneske, som er Kirken, står over for at andet menneske, som har brug for hjælp. Et menneske, der er uden hukommelse, eller som lever i konstant fortrængning, har brug for hjælp. Det er som manden i lignelsen om den barmhjertige samaritan: det er faldet blandt røvere og bedragerere. Verden er blevet berøvet sin hukommelse og evne til som et selvstændigt menneske at se tilværelsen lige i øjnene og tale frit og åbent om den. Spørgsmålet er så, om Kirken tør være den barmhjertige samaritan, der har mod og kraft og overskud til at gå ind og tage sig af den syge, og vi skal huske på, at vi er i det samme rum. Det menneske, som er verden og det menne-

ske, som er Kirken, er af himmelens og jordens skaber sat til at leve i det samme rum.

Hvis det, jeg indtil nu har stået her og sagt til jer, ikke er det rene sludder og vrøvl, så kan jeg ikke se andet, end at der ligger en stor opgave foran Kirke-mennesket. Hvordan vi skal løse denne opgave, ved jeg ikke, men vi kan passende se på Jesus og lytte til ham. Han kom til en verden, der har brug for hans hjælp, og enhver, der bad ham om hjælp, fik den. Der var kun én gang, han sagde nej, og det var da der var en der bad om hjælp i et arvespørgsmål om penge. Jesus hjalp altid det syge menneske. Vi kan også se på hans udvalgt apostle. Så vidt jeg kan se, er der ingen vidnesbyrd om, at de apostle Jesus sendte ud i verden med helbredelsens nådemidler, at de gruede for opgaven. De gik med frimodighed med det, Jesus havde givet dem, og de sejrede så meget, at verden besluttede at begynde en ny tidsregning ved Jesu fødsel. Og nu har den samme verden glemt ham.

Men det har vi ikke. vi tager med den største frimodighed imod det, de hellige apostle rækkes os, og som de har fået fra Jesus. Så vi holder ud i bønner og i råbet: Herre, forbarm dig over os! og så lukker vi munden op og spiser af livets brød. Og så håber vi, at Guds Ånd vil hjælpe os til at være som den barmhjertige samaritan, selv om det er

besværligt. Og for dette håb siger vi højt med hinanden et: Ære være Faderen og Sønnen og Helligånde,

som det var i begyndelsen så nu og altid og i al evighed. Amen.

Da tiden vendte

Prædiken i forbindelse med årtusindskiftet

Kirkelig Familielej 1999

Af pastor Jais H. Tinglund, Farsø

Tekst: Joh 1:1-14

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud, og alt er blevet til ved Ham, og uden Ham blev intet til, af det som er. Ved Ordet skabte Gud alle ting, ved at befale alle ting at være til. Det er, hvad evangelisten Johannes fortæller os i sit juleevangelium; eller som vi måske heller vil kalde det her i sommertiden, i sit inkarnationsevangelium, i sit menneskevordelsens Evangelium, at Ordet blev kød, og Gud blev menneske. Og det samme læser vi i Skabelsens Bog. At Gud var fra begyndelsen, og Gud havde Ordet og Ånden, og Guds Ånd svævede over vandene, og Gud talte og befalede verden at være til, og så måtte verden være til, når nu Gud befalede det.

Og mennesket blev skabt, ikke blot ved Ordet, men *til* Ordet. Alene blandt alle Guds skabninger blev mennesket skabt i Guds billede for at leve sammen med Gud og ligne Ham og være Hans næste,

og med sprog til at høre Guds tale og tale med Gud.

Men mennesket lagde øre til slangens tale. Og slangen talte til mennesket om at blive som Gud og selv blive herre over godt og ondt og komme fri af underlegenheden i forhold til Gud og erobre Hans herlighed. Og mennesket lagde øre til slangens tale. Og mennesket rakte efter den herlighed, som er Guds egen. Og dermed mistede mennesket sin andel i Guds herlighed. Mennesket gjorde sig til Guds fjende og gjorde Gud til rival og gjorde sig døv for Guds tale. Og mennesket kom under Guds dom, som er døden. Og mennesket blev forvist fra herligheden i Guds Eden til en trængslernes tilværelse i vredens verden under dødens dom. Og dermed begyndte den virkelighed, vi mennesker kender som vor virkelighed. Dermed begyndte den historie, vi kender og lever i, som er den faldne menneskeheds historie.

Men Guds nåde er stor. Og Gud talte stadig. Og Gud begyndte straks at tale, som Brorson skriver det, om sin egen kære Søn, som Hans vrede skulle svale for det ganske Adams køn. Straks Gud havde forkyndt sin vredesdom over det faldne menneske forkyndte Han frelse fra dommen og vreden, at kvindens sæd skulle knuse slangens hoved, at Menneskesønnen skulle besejre Djævelen og gøre ende på den skade, Djævelen havde bragt over menneskene, og vinde mennesker tilbage for Guds herlighed.

Og Gud blev ved med at tale om sin egen kære Søn. Men menneskene var onde og forblev døve for Guds tale og ville ikke høre. Og Gud gentog sit løfte, nu til Abraham, at Abrahams sæd skulle blive til velsignelse for hele den faldne menneskehed. Og Abraham hørte Guds tale og glædede sig. Men Abraham glemte Guds løfte og havde ikke tro til Gud og søgte selv at sætte Guds hensigt igennem på sin egen måde. Men Gud holdt sit løfte, og løftets søn blev født som Abrahams ægtefødte søn.

Men Abrahams efterkommere glemte Guds løfter. For de var onde og gjorde sig døve for Guds tale. Og de solgte deres broder Josef som træl til Ægypten. Og de måtte selv følge ham til Ægypten og stedes for Josefs dom. Men Josef viste sig nådig imod dem og hævdede dem til herlighed. Men herligheden vendte sig med tiden til ydmygende undertrykkelse. Og folket glemte Guds løfter. For de var onde og gjorde sig døve for Guds tale.

Men Gud talte påny og sendte Moses til sit folk som sit folks befrier. Og skønt folket ikke vil høre ham, fordi de var onde og døve for Guds tale, satte

Gud alligevel sin hensigt igennem og førte folket ud af fangenskabets. Og Gud forkyndte, at Han havde udvalgt sig folket som sit folk, og Han ville altid lade sin herlighed bo i folkets midte, og Hans velsignelse ville altid være over Hans folk. Men folket glemte Guds godhed; for de var onde døve for Guds tale. Og de gjorde oprør.

Men Guds nåde er stor, og Gud blev ved med at tale. Han sendte Manna og vagtler til det sultende folk. Han lod Moses ophøje kobberslangen til frelse for det dødsdømte folk. Og Han førte folket til Løfternes herlige Land og gav landet i folkets hænder.

Men folket glemte Guds nåde, for de var onde og døve for Guds tale. Og Gud blev ved med at tale. Mangfoldige gange og på mangfoldige måder talte Gud til fædrene. Og fædrene hørte - for en tid. Men snart forfaldt folket igen til ulydighed og ugudelighed. Til sidst, efter at Gud fordum mangfoldige gange og på mangfoldige måder havde talt til fædrene ved profeterne, sendte Han sit evigt levende Ord til verden, som fra evighed er Guds egen Søn og selv Gud af evighed og til evighed. Og heller ikke Ham ville menneskene høre. For de var onde og døve for Guds tale. De forkastede Ham og korsfæstede Ham og lod Ham dø.

Således fuldbyrdes menneskenes synd. Således nåede syndens historie sit højdepunkt og sin fuldbyrdelse. Den menneskehed, som vendte sig fra Gud og gjorde sig døv for Hans tale, den ville heller ikke vide af Hans Ord, da Ordet blev kød og tog bolig i folkets midte. Han var i verden, og verden var blevet til ved Ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og Hans

egne tog ikke imod Ham. Og dermed fuldbyrdedes menneskets synd. Ikke blot foragtede de og forkastede og forfulgte Herrens profeter. Ikke alene var de døve for Herrens tale. De korsfæstede Ham, som selv var Guds evige Ord, og som fra begyndelsen var hos Gud, og som selv er Gud i evighed. De forkastede og korsfæstede Gud selv. Dermed fuldbyrdedes menneskets synd i et gruopvækkende højdepunkt.

Og Gud fuldbyrdede sin dom over menneskehedens synd. Stillet over for dette syndens gruopvækkende højdepunkt fældede Gud sin flammende Helvedesdom over den syndige menneskeslægt. Og Hans vrede faldt - over Guds egen elskede Søn, som fra al evighed var i Faderens kærlighed, og som fra begyndelsen var hos Gud, og som selv er Gud. I Ham fuldbyrdedes syndens historie om menneskets synd og om Guds dom og vrede. Og dermed er den historie netop fuldbyrdet. Den er forbi. Der er ikke mere. Menneskehedens ondskab er udtømt over Ham. Guds dom og vrede over synden er udtømt over Ham. Og der er ikke mere. Det er forbi. Og historien vendte. I Ham opfyldtes det, som fra evighed havde været Guds hensigt: at Guds Søn skulle blive menneskehedens Frelser og Forsoner, at Guds Søn skulle blive Guds Lam og bære al verdens synd og købe mennesker fri af dommen og døden og give mennesker plads i Guds Riges evige herlighed. I Ham fuldbyrdedes det alt sammen. Og det er forbi. Der er ikke mere. Og tiden vendte.

Derfor er det også passende, at vi regner den nye tidsalder fra Hans fødsel. For med Hans komme til verden er en helt ny virkelighed begyndt. Og derfor

er det også så magtpåliggende for den hellige Johannes at understrege, at Hans komme til verden betegner intet mindre end en helt ny skabelse og måske i virkeligheden noget, som er langt større end det. Dionysios den Lille havde ganske ret, når han hævdede, at Herrens fødsel måtte være det rette orienteringspunkt for al tidsudregning. Det var ham, som gav os den tællemande, som regner tidens vendepunkt fra Herrens fødsel. Og deri gjorde Dionysios ret. Også selv om han ikke havde den viden om historie og astronomi, som vi har i dag. Han vidste ikke, at Herodes den Store døde i år 4 før vor tidsregning, og at det igen var året før, den store stjerne stod på himmelen over Betlehem. Det véd vi jo i dag. Og derfor kan vi jo så også holde os fri af al sværmerisk og tåbelig spekulation om, at netop det kommende årsskifte skulle have nogen særlig betydning i Guds historie. Det næste årsskifte har den særlige betydning i Guds historie, at det ligesom alle andre årsskifter bringer tiden for Herrens genkomst en smule nærmere, og det er alt; medmindre da Herren kommer forinden, så der slet ikke bliver noget årtusindskifte. Men det får så være.

Med Guds Søns komme til verden er en helt ny virkelighed begyndt. Og det er den virkelighed, Guds Kirke lever i. Fuldbyrdelsens virkelighed. *Efter at Gud fordum mangfoldige gange og på mangfoldige måder har talt til fædrene ved profeterne, har Han nu ved dages enden talt til os ved sin Søn, hvem Han har indsat som arving til alle ting, ved hvem Han også har skabt verden. Han er Guds herligheds afglans og Hans væsens udtrykte billede, og Han*

bærer alt med sit mægtige ord. Da Han havde skaffet renselse for vore synder, tog Han sæde ved den Højestes højre hånd i det Høje, og Han er blevet så meget mægtigere end englene, som det navn, Han har arvet, overgår deres. Og vi har plads hos Ham i herligheden, og vi står i Hans kærlighed, og Gud, som ikke sparede sin egen Søn, men gav Ham hen for os alle, Han vil også skænke os alt med Ham.

Til denne virkelighed er vi døbt med Guds Ord. Og det Guds Ord er Ham, som fra begyndelsen var hos Gud, og som selv er Gud i al evighed.

I denne virkelighed lever Guds Kirke. I denne virkelighed lever vi syndere som Guds Kirke. Altimens vi stadig lever i syndens og dødens virkelighed. For Guds fuldbyrdede frelsesvirkelighed bryder til stadighed igennem hos os, som er Guds Kirke. Det Guds Ord, som engang blev kød og kom til os med frelsens nye virkelighed, det lyder stadig til os, og Han kommer til os og tager bolig hos os og bliver hos os. For Guds Søn har lovet, at sådan skulle det ske, hvor Guds Kirke lever i Hans frelsesordninger og lader frelsen forkynde med den myndighed, Guds Søn selv har fra Faderen, og som Han har givet til apostlene og til de mænd, som efter Guds ordning er indsat til at være

apostlenes efterfølgere i menighederne. Der står Guds Kirke under Hans løfte, at det ord, som forkyndes os, det er Ham, som er Guds levende Ord, og som selv er Gud fra evighed og til evighed. At Han kommer til os og tager bolig hos os, som selv er frelsens nye virkelighed.

Det er det samme Guds evige Ord, som rækkes os at æde og drikke i frelsens festmåltid, når Ordet måske ikke påny bliver kød, men hvor brød og vin ved Guds ord velsignes til at være dette Hans eget legeme og blod, givet og udgydt til frelse for os. Ham er det, som giver sig selv til os.

Således lever vi i skæringspunktet mellem virkelighederne, i tidernes vendepunkt, i tidehvervet. Vi lever i syndens og dødens gamle virkelighed. Vi synder, og en dag skal vi dø, om ikke Herren kommer forinden. Men frelsens nye virkelighed bor hos os, fordi Han bor hos os, som selv er frelsens nye virkelighed. Han bor hos os og bliver hos os alle dage, indtil også frelsens virkelighed skal føres til sin fuldendelse, og Guds bolig skal være hos menneskene, og Gud selv skal være alt i alle, og vi skal glæde os ved Hans herlighed i evighedens evighed.

Lovet være Gud, vor frelses Gud, nu og i al evighed. Amen

PRÆDIKEN

holdt Første Søndag i Advent 1999

i Værløse Kirke

af pastor Bent Honoré

"Herrens Ånd er over mig, fordi han har salvet mig."

Med disse ord fra profeten indledte vor Herre Jesus sin tale i hjembyen.

Således indleder vi det nye kirkeår.

Ligesom Jesus skal vi som menighed salves med Helligånden.

Ved at være kirkegænger giver du Helligånden mulighed herfor.

Jesus blev døbt med vand og modtog Helligånden. Han ønsker at dele Helligånden med os. Ved sin bloddåb på korset købte han Helligånden til os.

"Ild er jeg kommen at kaste ud over jorden, og hvor ville jeg ønske, den allerede havde fænget."

Vi blev engang døbt med vand og Helligånd. Derefter skruer vi i reglen ned for Åndens ild. Udslukker den måske.

Spørg dig selv: Brænder Helligåndens ild i mig, sådan som Jesus Kristus inderligt ønskede det?

I dag er Skriften gået i opfyldelse, sagde han. Hans bysbørn afviste voldsomt Jesus og Ånden.

Lad os passe på, at vi ikke gør det samme.

Vi skal tværtimod tage imod Helligånden igen og igen.

Derfor beder jeg ved hver altergang: Send din Helligånd over os...

Vi behøver Ånden for at være ægte disciple.

Vi behøver Ånden i vore hjerter med liv og kærlighed fra Gud.

Vi er som menighed kun kød og blod, religion og kultur, hvis vi vil klare os uden Ånden, dens gaver og frugter, dens kraft og ild.

Derfor skal vi gang på gang bede den korte bøn: "Kom Helligånd!" og søge Ånden, hvor den formidles.

Søge den i dag, i det nye kirkeår så det bliver et nådeår fra Herren.

Vi tænder nu et lys, det første adventslys. Måtte ilden fra himlen lys tændes, fænge og brænde hos os i det nye kirkeår.

"Den gnist, den ulmer hos os endnu,

opblusser og i Guds time,

så gladelig rinder det os i hu,

at Himmerigs klokker kime."

INDHOLD - NR. 1 - JANUAR 1999 - 41. ÅRGANG

<i>Rasmussen, Børge:</i> Hvorfor har vi så svært ved at finde hinanden?	2
<i>Pedersen, Ingolf Hénock:</i> Hvorfor har vi så svært ved at finde hinanden?	4
<i>Behrens, Carl P.:</i> Hvorfor har vi så svært ved at finde hinanden?	7
<i>Østerby-Jørgensen, Peter:</i> Gudstjenestens herlighed	11
<i>Giertz, Bo:</i> Af Bo Giertz' testamente til hans kirke	25

INDHOLD - NR. 2 - MARTS 1999 - 41. ÅRGANG

<i>Ulsdal, Poul:</i> Lidt kirkehistorie	30
<i>Ransby, Erik:</i> Boganmeldelse	35
<i>Braw, Christian:</i> Som i himmelen	45
<i>Tønnessen, Terje:</i> Når feminismen bliver teologi	50
<i>Jais, H. Tinglund:</i> Om skriftemål og nadver	54

INDHOLD - NR. 3 - JULI 1999 - 41. ÅRGANG

<i>Fog, Olav:</i> Formandstale	58
<i>Honoré, Bent:</i> Den vedvarende realpræsens	67
<i>Ulsdal, Poul:</i> Gudstjenestens højdepunkt og mål	73
<i>Christensen, Knud:</i> En kommentar	75
<i>Braw, Christian:</i> Foran opbruddet	78
<i>Ulsdal, Poul:</i> Åbent brev	79
<i>Larsen, Jens Christian:</i> Bemærkninger til tænketanken	81

INDHOLD - NR. 4 - SEPTEMBER 1999 - 41. ÅRGANG

<i>Sloth, Erik:</i> Irenæus og oldkirken	86
<i>Madsen, Ole Skjærbæk:</i> I Mesterens lys	94
<i>Østerby-Jørgensen:</i> Prædiken, Sankt Ansgar	98
<i>Braw, Christian:</i> Politisk korrekthed	100
<i>Giversen, Jens Peter Lauge:</i> Brev fra Sundeved	102

INDHOLD - NR. 5- DECEMBER 1999 - 41. ÅRGANG

<i>Bak, Peter Aage:</i> Ved et jubilæum i Herrens hus	106
<i>Tønnessen, Terje:</i> Inkarnationens Mysterium	107
<i>Jensen, Lars:</i> Prædiken	113
<i>Madsen, Hans Oluf:</i> Prædiken	115
<i>Christensen, Knud:</i> Prædiken	120
<i>Tinglund, Jais H.:</i> Da tiden vendte	122
<i>Honoré, Bent:</i> Prædiken	126

05170 ARC

394

000

Rene Møller Yde

Dr. Holsts Vej 46, st. 0235

8230 Åbyhøj

8230 o

1/17 1

RESERVERET POS**RE-FORMATIO**

udgives af

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE

Ansvarshavende redaktør:

Sognepræst Knud Christensen,
Kirkegade 9, 3600 Frederikssund.
Telefon 47 31 03 39.

Redaktionsudvalg:

Pastor Poul Ulldal,
Kirkegade 88, 6700 Esbjerg.
Sognepræst Peter Østerby-Jørgensen,
Galtrup, 7950 Erslev Mors.
Pastor Jais H. Tinglund, Kirkegårdsvej 3,
9640 Farsø.

Ekspedition:

Bladet koster 100 kr. årligt i abonnement, for studerende 75 kr. årligt. Beløbet indbetales til FKF's kasserer, bogholder Jørgen Poulsen, Christianshavns Voldgade 43, 3th.
1424 København K. Tlf. 32 57 53 16.
Postgiro 2 08 81 42.

Re-formatio's Forlag:

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE's Forlag,
Johs. P. Sørensens Vej 30, Tebstrup,
8660 Skanderborg. Telefon 86 53 80 08.

Fællesskabet**KIRKELIG FORNYELSE****Formand:**

Sognepræst Olav Fog, Johs. P. Sørensens Vej 30,
Tebstrup, 8660 Skanderborg.
Tlf. 86 53 80 08.

Bestyrelsen i øvrigt:

Kirketjener Bodil Jensen, Sortemosevej 107,
2730 Herlev.
Patore Henrik Ertner Rasmussen,
Kostskolevej 6, 2880 Bagsværd.
Bogholder Jørgen Poulsen, Christianshavns
Voldgade 43, 3th., 1424 København K.
Præst Steen Sunesen, Kalmargade 37,
8200 Århus N.

Medlemmer betaler 200 kr. årligt til fællesskabet.
Dette beløb omfatter også abonnement på Re-formatio. Ægtepar 250 kr. Studerende og pensionister betaler 125 kr. for enkeltmedlemskab. Pensionistægtepar 150 kr.

INDHOLD – NR. 5- DECEMBER 1999 - 41. ÅRGANG

<i>Bak, Peter Aage:</i> Ved et jubilæum i Herrens hus	106
<i>Tønnessen, Terje:</i> Inkarnationens Mysterium	107
<i>Jensen, Lars:</i> Prædiken	113
<i>Madsen, Hans Oluf:</i> Prædiken	115
<i>Christensen, Knud:</i> Prædiken	120
<i>Tinglund, Jais H.:</i> Da tiden vendte	122
<i>Honoré, Bent:</i> Prædiken	126